

<b>РЕШЕНИЕ</b>		
Номер 203	11.08.2020 г.	Град Смолян
<b>В ИМЕТО НА НАРОДА</b>		
Окръжен съд – Смолян		Първи въззивен граждански състав

На 07.08.2020 година в публично заседание в следния състав:

	Председател:	Тоничка Д. Кисьова
	Членове:	Росица Н. Кокудева Петранка Р. Прахова
Секретар:	Зорка Т. Янчева	

като разгледа докладваното от Тоничка Д. Кисьова Въззивно гражданско дело № 20205400500342 по описа за 2020 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С Решение №405/25.06.2020г., постановено по гр.д.№ 1422/2019г. по описа на Смолянския районен съд е осъдена Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“-МВР гр.София, ул. "Пиротска" №171А, представлявана от Директора-главен комисар Николай Николов да заплати на Г. И. Г. , ЕГН \*\*от гр. Смолян, ул.“Арх. Петър Петров“ № 9 сумата от 1 710,47лева, представляваща дължимо трудово възнаграждение за положения 231 часа извънреден труд в периода 05.12.2016г. - 05.12.2019 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 05.12.2019г. – датата на подаване на исковата молба до окончателното заплащане на задължението, както и сумата от 210лв., представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата за всяко месечно възнаграждение за извънреден труд, считано от първо число на месеца, следващ съответното отчетно тримесечие, в което е положен извънреден труд до 05.12.2019г., както и сумата от 450 лева за направените деловодни разноски за платено адвокатско възнаграждение. Осъдена е Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“-МВР гр.София да заплати по сметка на Смолянски районен съд сумата от 238,42лева, от която 118,42лв. държавна такса и 120лв. възнаграждение за вещо лице.

Решението е обжалвано в срок с въззивна жалба с вх.№

605976/13.07.2020г. от Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението"-МВР, представлявана от Главен комисар Николай Николов - Директор чрез процесуалния му представител старши юрисконсулт Светослав Стоянов, с оплакване за неправилност, поради нарушаване на материалния закон. Излагат се доводи, че през процесния период действа Наредба № 81213-776/29.07.2016 г., като организацията на работното време на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР се урежда именно с нея, и е недопустимо прилагането на общите правила, установени по КТ и НСОПЗ. Твърди се още, че за да обоснове извода си за субсидиарно прилагане на НСОПЗ, съдът се позовавал на отменена подзаконова уредба и на съждения за неравностойно третиране на служителите в МВР в сравнение с тези работещи по КТ. Сочи се, че в случая не е налице непълнота, тъй като ЗМВР препраща към горепосочената наредба. Затова тълкуването и препращането от съда към КТ и НСОПЗ, без изрично това да е записано в нормативния акт, представлява дописване на закона и не се споделя от жалбоподателя. В жалбата се твърди още, че правоотношенията по служба, уредени в специален закон, са създадени, за да може, поради специфичния статут и служебни задължения на служителите, да се постигне баланс между правата и задълженията им /какъвто е настоящия случай с тези по чл. 142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР/, тъй като тези служители имат специфична функция и съответно специфични и сами по себе си отличаващи се от общите права и задължения. За работещите на сумирано работно време служители по ЗМВР са установени 8-, 12- или 24-часови смени. В разпоредбата на чл. 142, ал. 4 от КТ е записано, че максималната продължителност на работна смяна при сумирано изчисляване на работното време може да бъде до 12 часа, като продължителността на работната седмица не може да надвишава 56 часа, а за работниците и служителите с намалено работно време - до 1 час над намаленото им работно време. В настоящия случай ищецът е полагал труд при работна смяна от 24 часа, а не 12 часа и същата е определена по ЗМВР, а не от КТ. Максималната продължителност на работното време за една смяна, определена в КТ, е максимум 12 часа. Това само по себе си доказва, според жалбоподателя, че е несъвместимо да бъде прилаган КТ и НСОПЗ за служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, тъй като техният статут е изключителен и различен от общия, като законодателят е съобразил това с разделянето на служителите по ЗМВР на три групи. Всяка от обособените групи служители има гарантирани права, които от своя страна са скрепени и с различни отговорности и задължения.

В жалбата се поддържа още, че е неправилен е извода на съда, че извършването от работодателя отчитане на труда поставя в неравностойно положение държавните служители в МВР. В тази връзка жалбоподателят твърди, че не е съобразен от съда фактът на разделяне от законодателя на три големи групи на служителите в МВР /чл.142, ал.1/, ползващи с различен статут и съответно права и задължения. В чл. 142, ал. 2 от ЗМВР е записано, че статутът на държавните служители по ал. 1, т. 1 се урежда с този закон /т.е ЗМВР/. В чл. 142, ал. 4 от ЗМВР е посочено, че статутът на държавните служители по ал. 1, т. 2 се урежда със Закона за държавния служител. В чл. 142, ал.5 е посочено, че статутът на лицата, работещи по трудово правоотношение, се урежда при условията и по реда на Кодекса на труда и на този закон. В случаите на препращане към КТ законодателят изрично /пряко/ е посочил съответните разпоредби. Затова според жалбоподателя, законът достатъчно определя правата и задълженията на служителите и не може превратно да се тълкува неговият смисъл. Социалните права на трите групи служители са определени с оглед на отговорностите и с оглед специфичният им статут, което не може да обоснове извод, че служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР се третираат неравноправно.

Твърди се на също, че с оглед спецификата на служебните правоотношения на държавните служители в МВР, по чл. 142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР са предвидени редица компенсаторни механизми, като допълнително възнаграждение за прослужено време (чл.178, ал.1, т.1 ЗМВР), размер на основния платен годишен отпуск (чл.189, ал.1 ЗМВР), обезщетения за неизползван платен годишен отпуск (чл.234, ал.1 ЗМВР), обезщетения за прекратяване на служебното правоотношение (чл.234, ал.1 ЗМВР), по-благоприятен режим на заплащане на извънредният труд по неговата продължителност - до 280 часа за година по чл.187. ал.5, 6 и 7 ЗМВР и други. Това сочи, че те не са поставени в по-неблагоприятно положение. Заплащането на трудово възнаграждение за положения нощен труд е със самостоятелна функция и значение. Поддържа се в жалбата, че предвидените условия за разграничение на нощен и извънреден труд в ЗМВР кореспондират и с Директива 2003/88/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003г. относно някои аспекти на организацията на работното време, включително по въпроса за начина на компенсиране на положеният нощен труд. За да обоснове допълнително становището си, че към предмета на спора не се прилага общата уредба на трудовите

правоотношения, жалбоподателят прави и следния разбор на редица разпоредби: видът и условията за заплащане на възнаграждения, натурални престации и работното време на държавните служители в МВР са предмет на подробна уредба в гл. XV, раздел VI и VII от специалния ЗМВР от 2006 г. В чл. 199 и 200 от ЗМВР - 2006 е регламентирана основната заплата: в чл. 201 - допълнителното възнаграждение за продължителна работа, а съгласно чл. 202 ал. 1 се изплащат допълнителни възнаграждения, като следва изброяване на 5 вида възнаграждения. Част от тях са приложими за системата на МВР (т. 1 - изпълнение на специфични дейности), а друга част са сред типичните по КТ и ЗДСл - за прослужено време; за извънреден труд, постигнати резултати. Съгласно чл. 202, ал. 2 и 3, размерите и условията за изплащането на допълнителните възнаграждения се предвиждат с актове специално за системата на МВР. Със Закона за изменение и допълнение на ЗМВР, обнародван в ДВ. бр. 93 от 2009 г., е добавена ал. 5, според която, извън допълнителните възнаграждения по ал. 1, на държавните служители се изплащат и други възнаграждения в случаи, определени със закон или с акт на Министерския съвет. В ДВ. бр. 88/2010 г. в ал. 1 е въведена т. 5 - възнаграждение за специфични условия на труд, а в края на ал. 5 е добавено за държавните служители от МВР. С новия ЗМВР от 2014 уредбата е реорганизирана - старите чл. 201 и 202 по отношение на видовете възнаграждения са обединени в чл. 178; обособен е нов чл. 179, чиято ал. 1 предвижда допълнително възнаграждение за труд през нощта, на официални празници и време на разположение, а ал. 2 и 3 имат общо значение, като ал. 3 възпроизвежда последната редакция на ал. 5 на стария чл. 202.

Всички тези разпоредби според жалбоподателя сочат, че изброяването на видовете възнаграждения е изчерпателно, иначе би било безсмислено в ЗМВР-2006 да се включва възнаграждение за извънреден труд без посочен размер, ако същото се дължи по силата на КТ или ЗДСл. Излишно би било и прибавянето в ЗМВР-2014 г. на възнаграждение за труд през нощта, в почивни и празнични дни и време на разположение, които също биха следвали от КТ или ЗДСл. Допълнението в чл. 202, ал. 5 ЗМВР-2006, касаеща характера на изброяването, на текста „за държавните служители от МВР“ показва желанието на законодателя недвусмислено да лиши служителите в МВР от допълнителни възнаграждения, определени в други нормативни актове, които не са насочени специално към служителите на МВР. Последното нарочно добавяне на изричен текст не може да бъде отдадена на

нормотворческо излишество и предвид синхрона между това добавяне, едновременната отмяна на §1а ЗМВР-2006, препращащ към ЗДСл, и предвиждането на нов вид допълнително възнаграждение - за специфични условия на труд. Думите в чл.202, ал.5 ЗМВР-2006 "със закон или акт на МС" съществуват и към момента на това изменение, поради което счита, че добавката не касае само подзаконовите актове. В жалбата се поддържа, че законодателят не е изключил възможността допълнителното възнаграждение да бъде предвидено на друго място в ЗМВР или в друг специален закон. В тази връзка се изтъква, че е сходно положението с отчитането на работното време и възнаграждението за извънреден труд. Приложението на общите правила по ЗДСл (и съответно КТ и актовете по прилагането им) е отклонено с чл. 211, ал. 7 от ЗМВР-2006 и чл. 187. ал. 9 от ЗМВР-2014 г., които делегират на министъра на вътрешните работи издаването на особен подзаконов нормативен акт. С оглед на нарочната уредба на видовете допълнителни възнаграждения и на размера им, не са налице предпоставките за субсидиарно прилагането на КТ и ЗДСл и актовете, към които препращат. Освен това в ЗМВР-2014 е посочено препращане към КТ (чл. 39 от Указ № 883 за прилагане на Закона за нормативните актове, обн. ДВ, бр. л9 от 1974 г.; изм. и доп., бр. 46 от 2007 г.) само в следните норми: чл. 142. ал. 5; чл. 159, ал. 2; чл. 175, ал. 2; чл. 180, ал. 1; чл. 188, ал. 2; чл. 190 и чл. 245, ал. 2. Но редът на полагане, отчитане и заплащане на нощен или извънреден труд е изрично уреден в ЗМВР и препращане към КТ по тези елементи на служебните правоотношения на служителите няма. В жалбата се подчертава, че нито в ЗДС, нито в ЗМВР има непряко препращане към нормите на КТ и за неуредените в тези закони случаи КТ се прилага „съответно”, а напротив, във всички случаи, в които законодателят е счел, че материята следва да се уреди идентично на тази в КТ, препращането е пряко, чрез посочване на конкретните правни норми.

В жалбата се развива и довода, че нормалната продължителност на нощния труд в МВР е регламентирана в чл. 187, ал. 3, изречение последно от ЗМВР, според което продължителността на нощния труд по ЗМВР е осем часа, а не седем часа, както е за работещите по трудово правоотношение. Иначе тя би била напълно излишна, защото нощен е трудът ( и по КТ, и по ЗДСл и по ЗМВР и други специални закони), полаган между 22 часа и 6 часа. Законодателят отбелязва, че работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период, което е достатъчно ясно и

ненуждаещо се от коментар, че е имал в предвид, с това пояснение, че трудът през нощта за тези служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР е осем часа. Освен това те полагат труд на 24-часови смени, като този труд е по график, вече е изплатен и претенцията за същия период е неоснователна. Нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа/чл.187, ал.1 ЗМВР/, а положеният труд през нощта е 8 часа за всеки 24-часов период. Така съотношението на нормалната дневна продължителност на работното време към нормалната продължителност на нощния труд по ЗМВР/чл.187, ал.3/ е 8 часа : 8 часа, което е равно на коефициент 1, а не както е в КТ 8 часа : 7 часа, което прави коефициент 1,143.

За държавните служители, чиито служебни правоотношения са уредени от ЗМВР, какъвто е ищецът, когато положеният нощен труд е в рамките на 8 часа, той не се трансформира в дневен, а се заплаща по смисъла на Заповед № 8121з-791/28.10.2014 г. на министъра на вътрешните работи по 0,25 лв. на час.

В жалбата се поддържа и оплакване, че съдът не е мотивирал по никакъв начин извода си, на който се основава решението, че при преизчисляване на положените от служителите в МВР часове нощен труд в дневен, на ищеца се дължи заплащане като извънреден труд. Затова жалбоподателят счита, че съдът не е направил разлика между нощен и извънреден труд по ЗМВР. В жалбата се твърди, че допълнително възнаграждение за извънреден труд, е всъщност за труд, положен и попадащ в рамките на 24 - часовите дежурства на служителя, поради което не следва трудът, положен по график и в рамките на установената законова норма, да бъде определян като извънреден труд, защото липсва основание за това. Ако съдът счита, че към служебното правоотношение на ищеца е приложима НСОПЗ, то не следва да удовлетворява претенцията на ищеца за заплащане на извънреден труд. Съгласно цитираното писмо на МТСП „когато нормалната продължителност на дневното работно време е 8 часа (чл. 136, ал. 3 КТ) и нормалната продължителност на нощното работно време е 7 часа (чл. 140, ал. 1 КТ), отношението е 8 ч./7 ч., т.е. коефициентът за превръщане на нощните часове в дневни е равен на 1,143. Целта на този коефициент е да определи така възнаграждението на работника или служителя, че, когато той работи 7 часа през нощта, да получава трудово възнаграждение за 8 часа. Следователно в тези случаи работникът или служителят не работи

извънредно по смисъла на чл. 143, ал. 1 КТ. Получените часове в повече при преизчисляването на дневния и нощния труд създават неточно разбиране за наличието на извънреден труд. Извънреден труд би бил налице само ако работниците и служителите действително работят извън установеното за тях работно време.

Жалбоподателят твърди още, че за работещите по трудово правоотношение разпоредбите от НСОРЗ, на които ищецът основава иска си - чл. 8 и чл. 9, ал. 2, се прилагат едновременно с правилата за заплащане на нощния труд, т. е., при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент 1,143 и за същите тези нощни часове се заплаща и допълнително трудово възнаграждение за нощен труд. (Решение № 14 от 27.03.2012 г. по гр.д.№ 405/2011 г. ГК., IV г.о. на ВКС). Според жалбоподателя, обратното решение, което е възприето от първоинстанционния съд - при преизчисляване на часовете нощен труд с коефициент 1,143 получените допълнителни часове да се заплащат като извънреден труд, би поставило в по-неблагоприятно положение работещите по трудови правоотношения спрямо служителите, чиито служебни правоотношения са регламентирани от ЗМВР.

Да се извърши преизчисляване на часовете нощен труд към дневни такива с коефициента, посочен от ищеца и получен от съотношението на продължителността на дневния труд и продължителността на нощния труд, регламентирана в КТ и приложима за лица, работещи по трудово правоотношение, би означавало с неприложим към материята подзаконов акт да бъде дерогирано действието на чл. 187. ал. 3 ЗМВР, който регламентира специалната 8-часова продължителност на нощния труд за лицата, назначени по ЗМВР и работещи на смени, което е недопустимо и противоречи с принципа на йерархия на нормативните актове. Служителите, работещи на смени, какъвто е и ищецът, полагат труд по утвърдени графици за 24 часови дежурства. Отработеното време се отчита в часове. Това отработено време при отчитането се сравнява с нормата за съответния месец, получена при умножаването на броя на работните дни за месеца по 8. Когато отработените часове не превишават месечната норма, на ищеца се заплаща само допълнително възнаграждение за нощен труд в размер на 25 ст. за всеки час положен нощен труд. Когато обаче той е отработил в повече от нормата, часовете в повече се компенсират с възнаграждение за извънреден труд. Това

са първите два вида нощен труд - положен по график в рамките на месечната норма и положен по график над месечната норма.

Отделно от труда по график, при извънредни ситуации като пожарогасене, неотложни спасителни операции и други подобни, при които се налага допълнителна мобилизация на човешки ресурси, се полага труд по заповед. Това е класическа форма на извънреден труд и той се отчита и заплаща като такъв. Част от този труд може и да е през нощта и за тези часове се заплаща и дължимото допълнително възнаграждение за нощен труд. Това е третият вид положен нощен труд.

За втория и третия вид е изплатено допълнително възнаграждение за извънреден труд. Жалбоподателят посочва, че прави това уточнение във връзка с изложеното становище в решението, че като ответник не е доказал изплащането на положения труд. Счита, че представените доказателства категорично доказват, че са спазени всички действащи и приложими нормативни актове и на ищеца са заплатени всички дължими суми, включително и претендираните за официални празници. Поддържа се, че ССЧЕ дава заключение, изведено от несъществуващо правно основание, като извършеното преобразуване с коефициент 1.143 не следва да бъде кредитирано. Моли да бъде отменено обжалваното решение и бъде отхвърлен предявения иск като неоснователен. Претендира за разноски по делото.

В срока по чл.263,ал.1 от ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба с вх.№ 606134/17.07.2020г. от Г. И. Г. чрез пълномощника му адв.Весела Пашалиева, в който се оспорва същата като неоснователна. Излагат се доводи, че неправилно в жалбата се твърди, че посочените в ЗМВР текстове дерогират общите правила на КТ относно полагането на нощен труд, приравняването му на дневен и заплащането на извънреден труд, при условие, че е положен такъв. Сочи се, че следва да се отчете статутът на ищеца като държавен служител - чл.142, ал.1, т.1 ЗМВР. По отношение на работното време, почивките и отпуските на държавните служители чл.50а, ал.2 ЗДС предвижда субсидиарно приложение на КТ относно допустимостта, продължителността, отчитането и заплащането на извънредния труд. КТ е нормативен акт от по-висок ранг в сравнение с цитираните ЗДС и ЗМВР. Последните два закона, както и наредбата, съдържат специални норми, уреждащи ограничен кръг специфични правоотношения, а именно тези, засягащи лицата със статут на държавни служители и лицата от структурите



на МВР. Както ЗДС, така и ЗМВР могат да регламентират отношения, уредени от институтите на КТ по начин, различен от уредбата на Кодекса, но не такъв, че да бъде влошено положението на лицата, в сравнение с положението на тези, чието положение се урежда от КТ. Твърди се, че е неправилно направеното от жалбоподателя тълкуване, че времето между 22.00ч. и 6.00 ч., в което служителят полага 8-часово нощно дежурство, не следва да бъде приравнявано от нощен в дневен труд и не следва да се умножава с коефициент 1.143, основаващо се разпоредбата, според която: "За държавните служители в МВР е възможно полагането на труд и през нощта между 22,00 и 06,00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период". Липсата на изрична уредба относно конкретната хипотеза, а именно по отношение на приравняването на нощния труд с дневен, не означава, че нощният труд следва да бъде приравнен с дневния, като се прилага коефициент 1. По-скоро нормата разрешава полагане на нощен труд средно в размер на 8 часа за всеки 24- часов период, без да изключва приравняването му към дневния и съответно, без да изключва приложение на правилата за заплащане на извънреден труд, когато такъв е положен. При наличието на празнота в съответния нормативен акт следва да се приложат правилата на ЗДС, ЗМВР, съответно - на КТ. Още повече, че в чл.31, ал.2 от предходно действалата Наредба № 8121 з-11.08.2014г. изрично е предвидено преобразуването на положените часове нощен труд чрез умножаването им по коефициент 0,143, но при прилагане на различен алгоритъм. Неоснователни са и оплакванията, че положените от ищеца часове нощен труд не следва да се трансформира в дневен такъв, а единствено да бъде заплатени само с по 0,25 лева на час, съобразно Заповед № 8121з-791/28.10.2014г. на министъра на вътрешните работи. Съгласно т.1 от Заповед № 8121з-791 от 28.10.2014 г. и отменящата я Заповед № 8121з-1429 от 23.11.2017 г. за всеки отработен час през нощта или за част от него между 22, 00 и 06,00 ч. на държавните служители се изплаща допълнително възнаграждение за нощен труд в размер 0, 25 лв. Тази специална разпоредба съответства на общото правило на чл. 8 от НСОПЗ, съгласно което, за всеки отработен нощен час или за част от него между 22,00 ч. и 06,00 ч. на работниците и служителите се заплаща допълнително трудово възнаграждение за нощен труд в размер не по-малък от 0,25 лв. В чл.9, ал.2 от НСОПЗ се предвижда при сумирано изчисляване на работното време нощните часове да се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между

нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място. Касае се за две различни и едновременно действащи разпоредби, които установяват два отделни способа за заплащане на положения нощен труд.

Следователно разпоредбите на чл. 8 и чл. 9, ал. 2 НСОПЗ се прилагат съвместно, без едната да изключва приложението на другата. Тези разпоредби се прилагат едновременно с правилата за заплащане на нощния труд, т.е. при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент 1, 143 и за същите тези нощни часове се заплаща и допълнително трудово възнаграждение за нощен труд, в който смисъл е съдебната практика. (Решение № 14 от 27.03.2012 г. на ВКС по гр. д. № 405/2011г., IV г. о., ГК). Ето защо приложението на чл. 9, ал. 2 НСОПЗ не се изключва от обстоятелството, че работодателят е изпълнил задължението си да заплати на ищеца допълнително възнаграждение за нощен труд в размер на 0, 25 лева за всеки отработен час през нощта. Правилен е извода на първоинстанционния съд, че липсата на изрична разпоредба в действащата през процесния период Наредба № 8121з-776/29.07.2016г., съответстваща на чл. 31, ал. 2 от Наредба № 8121 з- 11.08.2014 г., представлява празнота в уредбата, която води до ограничаване правата на държавните служители и ги поставя в неравностойно положение спрямо служителите, чиито трудови правоотношения са уредени по КТ. Преодоляването на тази празнота, съгласно чл.46, ал.2 от ЗНА, следва да стане чрез субсидиарното приложение на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата / НСОПЗ/.Този подход е в съответствие и с прогласените в чл. 5 от ГПК принцип за законност и в чл.1, ал.3 от КРБ принцип за закрила на труда, който е насочен към подпомагане на работниците и служителите. Още повече е налице и изричната разпоредба на чл.188, ал.2 от ЗМВР, която директно препраща към чл.140 от КТ. В нея е посочено, че държавните служители, които полагат труд за времето от 22.00 до 6.00 ч., се ползват със специалната закрила по КТ, елемент от която е и установената намалена продължителност на работното време през нощта в сравнение с дневната такава. Специалната закрила сама по себе си включва действието на разпоредбите на по-високия нормативен акт по отношение на лицата, за които е предвидена, за да се осъществи. Изразява се в правото на държавните служители от системата на МВР да работят при условията на нощен труд, предвидени в КТ. По предвиждането на чл. 15, ал. 3 от ЗНА, ако постановление, правилник,

наредба или инструкция противоречат на нормативен акт от по-висока степен, правораздавателните органи прилагат по-високия по степен акт. В случая, горепосочените наредби и заповеди на министъра на вътрешните работи, за определянето на размера на допълнителното възнаграждение за нощен труд определят по-ниска стойност от КТ, поради което процесното допълнително възнаграждение следва да бъде определено по предвижданията на нормативния акт от по-висока степен-чл. 188, ал. 2 от ЗМВР. Претендира за разноси в настоящата инстанция.

В съдебно заседание жалбоподателят Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“- МВР гр.София, чрез пълномощника си ст.юрисконсулт Светослав Стоянов, в представено писмено становище поддържа жалбата си.

Въззиваемият Г. И. Г. , чрез пълномощника си адв. Весела Пашалиева в молба-становище и писмени бележки оспорва жалбата.

Смолянският окръжен съд като взе предвид оплакванията в жалбата, становищата на страните в съдебно заседание и след преценка на събраните по делото доказателства счита, че въззивната жалба е подадена в срок, от надлежна страна, срещу подлежащ на обжалване акт, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество въззивната жалба е неоснователна по следните съображения:

По делото не е спорно, че страните са обвързани от служебно правоотношение, по силата на което през процесния период ищецът Г. И. Г. е заемал длъжността „Водач на специален автомобил I степен, той и пожарник в Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Пампорово към РД ПБЗН-Смолян, поради което съгласно чл.142,ал.1,т.1 от ЗМВР е със статут на държавен служител.

Не се оспорва също, че за процесния период от 05.12.2016г. до 05.12.2019г. е изпълнявал служебните си задължения на 24-часови смени, съгласно месечни графици при сумирано отчитане на работното време, като е полагал по 8 часа нощен труд за времето от 22.00 до 06.00 часа.

От заключението на вещото лице по приетата по делото ССЧЕ, която

не е оспорена от страните, се установява, че за процесния период от 05.12.2016г. до 05.12.2019г. е действала Наредба № 8121з-776/29.07.2016г. /в сила от 02.08.2016г./ за реда за организацията и разпределянето на работното време, неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в МВР, като в нея е определено, че работното време на държавните служители в МВР се изчислява в работни дни -подневно, а за работещите на 8,12 или 24-часови смени - сумирано за тримесечен период. При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22.00 и 6.00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период. За процесния период работната заплата, за длъжността, която е заемал Г. И. Г. е променяна както следва: от 05.12.2016г. до 31.12.2017г. – 673лв.; от 01.01.2018г. до 28.02.2018г. – 728лв.; от 01.03.2018г. до 31.12.2018г. – 809лв.; от 01.01.2019г. до 05.12.2019г. – 890лв. За процесния период ищецът е положил общо 1688 часа нощен труд, от които 76 часа положени на официални празници /отразени по тримесечия в Таблица 1, к. 2 и 7 към заключението/, както следва: от 05.12.16г. до 31.12.206г. – 48ч. нощен труд от които 8ч., положени на официални празници; от 01.01.2017г. – 31.12.2017г. – 574ч. нощен труд, от които 30ч., положени на официални празници; от 01.01.2018г. – 31.12.2018г. – 544ч. нощен труд, от които 18ч., положени на официални празници; от 01.01.2019г. – 05.12.2019г. – 522ч. нощен труд, от които 20ч. положени на официални працници. При извършената проверка вещото лице е установило, че положените часове нощен труд са заплатени без да са превърнати в дневен, съгласно чл.9,ал.2 от НСОРЗ. Положените 1688 часа нощен труд са му заплатени на основание Заповеди № 8121з-791/28.10.2014г. и № 8121з-1429/23.11.2017г. на Министъра на вътрешните работи, издадени на основание чл.179,ал.2 от ЗВМР, в които в т.1 е предвидено, че за всеки отработен час през нощта или част от него между 22.00 и 06.00 часа на държавните служители се изплаща допълнително възнаграждение за нощен труд в размер на 0,25 лева. Вещото лице сочи, че размерът на отработените часове нощен труд, след приравняването им по методологията в НСОРЗ чл.9, ал. 2 е 1930часа /таблица 1, к.3+к.8/. Разликата от преизчисляване на размерът на отработените часове нощен труд през процесния период след приравняването им по методологията на чл.9,ал.2 от НСОРЗ е 242ч. Извънредният труд на служителите на МВР се заплаща с 50 на сто

увеличение върху основното месечно възнаграждение и 100% за работа по време на официалните празници. Вещото лице е посочило, че общата сума на неначислените и неизплатени възнаграждения за положен нощен труд за периода 05.12.16г. до 05.12.19г., преизчислен съгласно НСОРЗ за ищеца Г.Г. е 1739,07лв. /подробно изчислен тримесечно в Таблица 1, к. 12/. Според заключението, размерът на законната лихва за забава, дължима за всеки тримесечен период върху сумата за разликата между положения нощен труд и преизчисления, съгласно НСОРЗ, изчислен от първо число на месеца, следващ тримесечието за което се отнася до 05.12.2019г. е 234,50лв. /посочен в таблица 1, к. 12/.

Ищецът не е направил изменение на иска.

При така установеното от фактическа страна Въззивният съд направи следните правни изводи:

Предявените и разгледани облигационни претенции на ищеца пред СмРС по реда на чл.178,ал.3,т.1 във в.р. с чл.187 от ЗМВР са за заплащане на допълнително възнаграждение за положен извънреден труд при преизчисляване на положен нощен труд през периода 05.12.2016г. до 05.12.2019г., ведно с акцесорните претенции за заплащане на мораторна лихва и законна лихва от подаване на исковата молба. В обхвата на така посочените въззивни предели, настоящият съдебен състав намира обжалваното решение за валидно и допустимо в обжалваната част.

По отношение на неправилността на първоинстанционния съдебен акт, съгласно чл.269, ал.1 от ГПК, въззивният съд е ограничен от посочените в жалбата оплаквания. Релевираните от въззивника такива се свеждат до начина на изчисляване на заплащането на положените часове нощен труд – дължи ли се превръщане на часовете, положен нощен труд в дневен, съответно дължи ли се заплащане на извънреден труд за така преобразуваните часове нощен труд и доколко в случая е приложима Наредбата за структурата и организацията на работната заплата при наличието на специални норми в ЗМВР и подзаконовите актове за неговото прилагане.

По делото не е спорно, че между страните съществува служебно правоотношение по ЗМВР, доколкото ищецът е държавен служител „Водач на специален автомобил I степен, той и пожарникар в Районна служба „Пожарна

безопасност и защита на населението“ – Пампорово към РД ПБЗН-Смолян, по смисъла на чл.142,ал.1,т.1 от ЗМВР, поради което приложимият закон, уреждащ този вид обществени отношения е ЗМВР.

Не е спорно и обстоятелството, че с оглед характера на заеманата длъжност ищецът е работил на 24-часови смени, като е полагал труд през нощта (22.00 – 06.00 часа), а отработеното работно време се е изчислява сумарно, за което обстоятелство също липсва спор между страните.

Съгласно разпоредбата на чл.176 от ЗМВР брутно месечно възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения, като съгласно чл.178, ал.1, т.3 от ЗМВР сред предвидените допълнителни възнаграждения е и допълнително месечно възнаграждение за извънреден труд.

Разпоредбата на чл.187,ал.3 от ЗМВР регламентира, че работното време на държавните служители се изчислява в работни дни - подневно, а за работещите на 8-, 12- или 24-часови смени - сумирано за тримесечен период. Съгласно ал.5 от същата разпоредба работата извън редовното работно време се компенсира с допълнителен платен годишен отпуск за работата в работни дни и с възнаграждение за извънреден труд за работата в почивни и празнични дни - за служителите на ненормиран работен ден, а за служителите, работещи на смени - с възнаграждението за извънреден труд за отработени до 70 часа на отчетен период, като извънредния труд, според ал.6 се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение.

Редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните работи според чл.198,ал.9 от ЗМВР.

За процесния период от 05.12.2016г. до 05.12.2019г. е действала Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016г. (обн., ДВ, бр. 60 от 2.08.2016 г., в сила от 2.08.2016 г.). Преди това е действала Наредба № 8121з-592/25.05.2015 г., в сила от 01.04.2015 г. до 29.07.2016 г., когато е била отменена с Решение № 8585 от 11.07.2016 г. на ВАС по адм. д. № 5450/2016 г., обнародвано в ДВ бр. 59 от 29.07.2016г. и Наредба № 8121з-407/11.08.2014г. (обн.ДВ, бр. 69 от

19.08.2014 г., в сила от 19.08.2014г, отм., ДВ бр.40 от 02.06.2015г.) Текстове на чл. 3, ал. 3 и в трите наредби са идентични, като гласят, че при работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22,00 и 6,00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период.

Съгласно чл.31,ал.2 от Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г. при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22, 00 и 6, 00 ч. за отчетния период се умножава по 0, 143. В следващите две Наредби № 8121з-592/25.05.2015г. и № 8121з-776/29.07.2016г., последната приложима за процесния период 05.12.2016г. до 05.12.2019г., липсва изрична регламентация за преизчисляване на нощния труд в дневен. Доколкото в последните две наредби е посочено, че отново се касае за сумирано отчитане на работното време, но не е посочен алгоритъм за преизчисляване, правилно първоинстанционният съд е приел, че е налице празнота. Липсата на такава норма обаче не следва да се възприема като законово въведена забрана за преизчисляване на положените от служителите в МВР часове нощен труд в дневен, а представлява празнота в уредбата. При наличие на такава непълнота в специалната уредба, касаеща служителите в МВР, следва субсидиарно да се приложи КТ и по специално чл.9,ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, съгласно която при сумирано изчисляване на работното време, нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място. Ето защо положеният от ищеца извънреден труд подлежи на възмездяване чрез преизчисляване на положения нощен труд с коефициент 1,143 за целия претендиран период. Изрично чл.188, ал.2 от ЗМВР за държавните служители, които полагат нощен труд за времето между 22,00 и 6,00 ч., препраща към специалната закрита по КТ, а такава се съдържа именно в чл.140,ал.1 от КТ.

Възприемането на обратното разрешение, каквото се твърди във въззивната жалба, че в действащата за процесния период Наредби № 8121з-776/29.07.2016г., не се съдържа текст, който да предвижда при заплащането на положен нощен труд да се увеличава с коефициент 1,143, т.е. 7 часа нощен труд да се приравняват на 8 часа дневен, а е предвидено 8 часа нощен труд да

се равняват на 8 часа дневен труд, то такова разрешение би довело до лишаване на държавните служители в системата на МВР от тези допълнителни възнаграждения за нощен труд, като по този начин би ги поставило в неравностойно положение спрямо останалите държавни служители и служителите по трудово правоотношение, които получават такива допълнителни възнаграждения, съгласно чл. 67,ал.7,т.1 от ЗДСл и чл.261 от КТ. Полагането на нощен труд, без оглед на вида на извършваната работа, нарушава биологичните ритми и е свързано с вредни за организма последици, които се компенсират чрез допълнителното заплащане и различното отчитане на нощния труд. Горното тълкуване е в съответствие и с основния правен принцип за равенство и недопускане на дискриминация, закрепен и в чл.6 от КРБ и чл.14 от ЕКЗПЧОС.

Предвид изложените аргументи за алгоритъма на изчисляване на дължимото възнаграждение, депозираната въззивна жалба е неоснователна и като такава ще следва да бъде оставена без уважение. Исковата претенция за заплащане на извънреден труд за процесния период, получен след преобразуване на положените часове нощен труд в дневен, се явява доказана по основание и размер, съгласно заключението на вещото лице по приетата ССчЕ, в размер на сумата от 1710,47 лева, за периода 05.12.2016г. до 05.12.2019г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 05.12.2019г. – датата на подаване на исковата молба до окончателното заплащане на задължението, както и сумата от 210лв. обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата за всяко месечно възнаграждение за извънреден труд, считано от първо число на месеца, следващ съответното отчетно тримесечие, в което е положен извънреден труд до 05.12.2019г.

Като е достигнал до същите крайни изводи първоинстанционният съд е постановил правилен съдебен акт, който следва да бъде потвърден.

Ще следва да бъде осъден жалбоподателя да заплати на въззиваемия на основание чл.81 във вр. с чл.78,ал.3 от ГПК направените по делото разноски за въззивна инстанция в размер на 400 лева за адвокатско възнаграждение.

Мотивиран от горното Смолянският окръжен съд

**РЕШИ:**



ПОТВЪРЖДАВА Решение № 405/25.06.2020г., постановено по гр.д.№ 1422/2019г. по описа на Смолянския районен съд.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“-МВР гр.София, ул. "Пиротска" № 171А ,представявана от Директора-главен комисар Николай Николов да заплати на Г. И. Г. , с ЕГН\*\* от гр. Смолян, ул. „Арх. Петър Петров“ № 9 разноси по делото за адвокатско възнаграждение в размер на 400 лева.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на касационно обжалване на основание чл.280,ал.3,т.1 от ГПК.

<b>Председател:</b>	
<b>Членове:</b>	
1.	
2.	